

Calculatoare Numerice

– Cursul 5 –

Calculatorul SAP-1

Facultatea de Automatică și Calculatoare
Universitatea Politehnica București

Unitatea de Control

- Unitatea de control este o componentă cheie a calculatorului și este responsabilă cu generarea cuvintelor de control ce citesc, decodifică și execută fiecare instrucțiune.
- Pe parcursul execuției unei instrucțiuni, procesorul trece prin mai multe stări (timing states), intervale de timp în care conținutul registrelor se modifică
- Ring Counter are o ieșire de forma: $T = T_6T_5T_4T_3T_2T_1$
- La începutul rulării calculatorului, cuvântul T are valoarea $000001 = T_1$
- Impulsuri succesive ale ceasului produc stări succesive ale Ring Counter.
- Este important de știut că Ring Counter se incrementează pe **frontul negativ** al ceasului. De aceea, un front pozitiv al ceasului apare **întotdeauna** în mijlocul unei stări T.

Address State ($T = 000001 = T_1$)

- T_1 este denumită și **Starea Adresă**, deoarece adresa din Program Counter este transferată în Memory Address Register în această stare.
- În această stare, semnalele E_P și L_M sunt active, toți ceilalți biți de control fiind inactivi. Acest lucru înseamnă că unitatea de control trimite un **cuvânt de control** cu valoarea **5E3H** în această stare.

$$\begin{aligned} \text{CON} &= C_P \ E_P \ \overline{L_M} \ \overline{C_E} \\ &= 0 \ 1 \ 0 \ 1 \\ &= 5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\overline{L_I} \ \overline{E_I} \ \overline{L_A} \ E_A \\ &1 \ 1 \ 1 \ 0 \\ &E \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &S_U \ L_U \ \overline{E_B} \ \overline{L_O} \\ &0 \ 0 \ 1 \ 1 \\ &3 \end{aligned}$$

Increment State ($T = 000010 = T_2$)

- T_2 este denumită și **Starea de Incrementare**, pentru că în această stare Program Counter este incrementat
- Doar bitul C_P este activ în această stare, deci unitatea de control va produce cuvântul **BE3H**

$$\begin{array}{l} \text{CON} = \\ = \\ = \end{array} \begin{array}{cccc} C_P & E_P & \overline{L_M} & \overline{C_E} \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ & & & \text{B} \end{array} \quad \begin{array}{cccc} \overline{L_I} & \overline{E_I} & \overline{L_A} & E_A \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ & & & \text{E} \end{array} \quad \begin{array}{cccc} S_U & L_U & \overline{E_B} & \overline{L_O} \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ & & & \text{3} \end{array}$$

Memory State ($T = 000100 = T_3$)

- T_3 poartă numele de **Starea Memorie**, pentru că instrucțiunea adresată din RAM este tranferată în registrul instrucțiune.
- Singurii biți de control activi în această stare sunt C_E și L_I , deci cuvântul de control al UC este **263H**

$$\begin{aligned} \text{CON} &= C_P \ E_P \ \overline{L_M} \ \overline{C_E} \\ &= 0 \ 0 \ 1 \ 0 \\ &= \quad \quad 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\overline{L_I} \ \overline{E_I} \ \overline{L_A} \ E_A \\ &0 \ 1 \ 1 \ 0 \\ &\quad \quad 6 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &S_U \ L_U \ \overline{E_B} \ \overline{L_O} \\ &0 \ 0 \ 1 \ 1 \\ &\quad \quad 3 \end{aligned}$$

Fetch Cycle

- Stările **adresă**, **incrementare** și **memorie** ale SAP-1 compun un **ciclu de fetch**
- În starea adresă, E_P și L_M sunt active, deci Program Counter-ul setează MAR prin magistrala W
- Un front pozitiv al ceasului se petrece în mijlocul stării adresă, ce produce încărcarea MAR cu conținutul PC
- În **starea de incrementare**, C_P este singurul bit activ, acest lucru setează PC să numere la fiecare front pozitiv de ceas. La mijlocul stării de incrementare, un front pozitiv al ceasului va avansa PC cu 1
- În **starea memorie**, C_E și L_I sunt active. Cuvântul RAM adresat setează registrul instrucțiune prin magistrala W. La mijlocul stării memorie, un front pozitiv al ceasului încarcă registrul instrucțiune cu valoarea cuvântului adresat din RAM.

Execution Cycle

- Următoarele trei stări (T_4 , T_5 și T_6) formează ciclul de execuție al SAP-1
- Transferurile între registre în acest ciclu depind de tipul instrucțiunii executate
- De exemplu, **LDA 9H** necesită transferuri din registre diferite decât **ADD BH**
- Urmează rutine de control pentru fiecare din instrucțiunile SAP-1

Micro și Macro-Instrucțiuni

- Unitatea de control generează cuvinte de control în timpul fiecărei din cele șase stări T.
- Pentru că fiecare cuvânt de control generează un mic pas în procesare, acesta poartă numele de **micro-instrucțiune**
- Instrucțiunile cu care am proiectat calculatorul (LDA, ADD, SUB etc.) sunt uneori denumite și **macro-instrucțiuni**, pentru a le distinge.
- Fiecare **macro-instrucțiune** SAP-1 este formată din cel puțin trei **micro-instrucțiuni**.

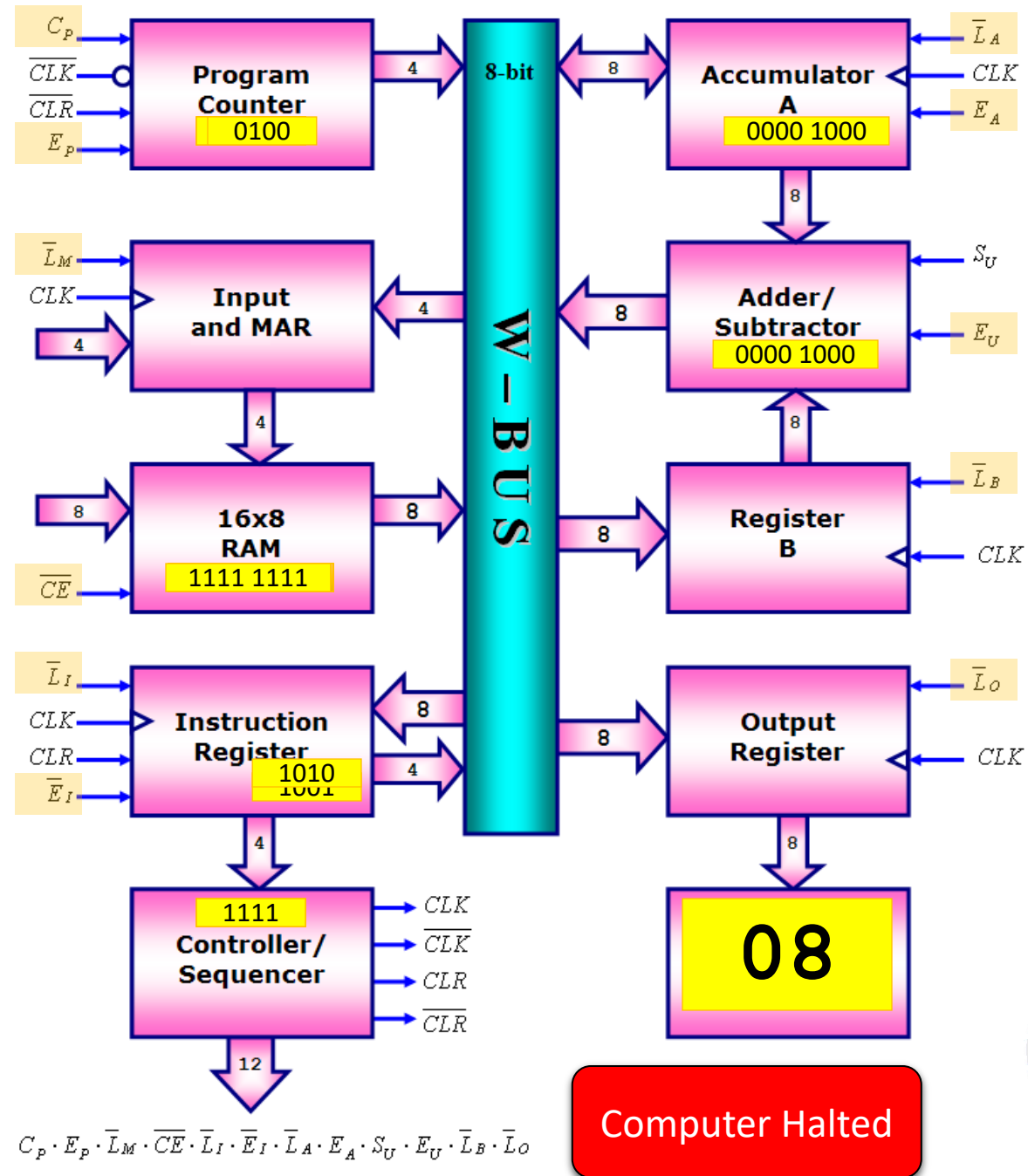

Fetch and Execute Cycle of SAP-1				
Macro Inst.	T State	Micro Operation	Active	CON
All Instructions	T ₁	MAR ← PC	L' _M , E _P	5E3H
	T ₂	PC ← PC+1	C _P	BE3H
	T ₃	IR ← RAM[MAR]	CE', L' _I	263H
LDA	T ₄	MAR ← IR(3...0)	L' _M , E' _I	1A3H
	T ₅	ACC ← RAM[MAR]	CE', L' _A	2C3H
	T ₆	None	None	3E3H
ADD	T ₄	MAR ← IR(3...0)	L' _M , E' _I	1A3H
	T ₅	B ← RAM[MAR]	CE', L' _B	2E1H
	T ₆	ACC ← ACC+B	L' _A , E _U	3C7H
SUB	T ₄	MAR ← IR(3...0)	L' _M , E' _I	1A3H
	T ₅	B ← RAM[MAR]	CE', L' _B	2E1H
	T ₆	ACC ← ACC - B	L' _A , S _U , E _U	3CFH
OUT	T ₄	OUT ← ACC	E _A , L' _O	3F2H
	T ₅	None	None	3E3H
	T ₆	None	None	3E3H
HLT	T ₃	None	HLT'	263H

SAP-1

Simularea execuției

➔ LDA 9H
ADD AH
OUT
HLT

Computer Halted

T₃

Acknowledgements

- Aceste slide-uri conțin materiale aparținând:
  - Arvind (MIT)
  - Krste Asanovic (MIT/UCB)
  - Joel Emer (Intel/MIT)
  - James Hoe (CMU)
  - John Kubiatowicz (UCB)
  - David Patterson (UCB)
  - Behrooz Parhami (UCSB)
  - Rashid Chishti (IIUI)
- MIT material derived from course 6.823
- UCB material derived from course CS252